

Utbildningsinspektion i Krokslättsskolan, förskoleklass och grundskola årskurserna 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	2
Bedömning av genomförandet.....	3
Bedömning av förutsättningarna	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Krokslättsskolan den 12 oktober 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Mölndals kommun och Krokslättsskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Krokslättsskolan intervjuades elever, lärare och rektor samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklassen och samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Krokslätsskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	133
Förskoleklass	38
Grundskola	186

Utbildningen vid Krokslätsskolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1–6 samt skolbarnsomsorg i form av fritidshem för barn i årskurserna 1–4. Verksamheten bedrivs i åldershomogena klasser med undantag för årskurserna 5 och 6 där man från och med innevarande läsår arbetar i åldersblandade klasser.

Krokslätsskolan, som är belägen i ett småhusområde i Krokslätt i Mölndals norra del med närhet såväl till Safjällets naturområde som till allmänna kommunikationer, byggdes 1911 och renoverades 1999–2000.

Skolan har i sin närhet en skolskog för undervisning och fritidsaktiviteter. Skolan fick också för två år sedan utmärkelsen ”Grön flagg”.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Krokslätsskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att Krokslätsskolans planering och verksamhet ger eleverna möjlighet att utveckla normer och värden som ligger i linje med de som skolan skall främja. Inspektörerna bedömer också att skolans elever i förskoleklass och grundskolan ges möjligheter att nå goda kunskapsresultat.

Inspektörerna bedömer att rektor är väl förtrogen med den dagliga verksamheten och att hon utöver ett tydligt pedagogiskt ledarskap.

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör fortsätta sina ansträngningar så att alla elever når målen för samtliga ämnen.
- Samarbetsformer mellan fritidshemmen och grundskolan bör utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.
- Skolan bör fortsätta söka samarbete med Sörgårdsskolan i frågor som rör verksamhetens utformning och progressionen i elevernas lärande.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

I Krokslätsskolan är förskoleklassen inrymd i en byggnad för sig men det hindrar inte att det förekommer ett utbyte mellan förskoleklassen och årskurs 1. Varje dag har barnen i förskoleklassen möjlighet att delta i verksamheten i

årskurs 1 utifrån individuella önskemål och behov. Även eleverna i årskurs 1 har på samma premisser möjlighet att delta i förskoleklassens verksamhet. Inspektörerna bedömer att förskoleklassen har förutsättningar att ge eleverna goda möjligheter till utveckling och lärande som grund för fortsatt skolgång.

Eleverna i årskurs 5 genomför de nationella proven. I samband med dessa gjorde skolan också bedömningar av i vilken grad eleverna nått målen i övriga ämnen. Resultatet av dessa bedömningar redovisas i skolans kvalitetsredovisning och enligt denna nådde samtliga elever målen i alla ämnen med undantag för en elev i bild, en elev i no samt fyra elever i matematik. Inspektörerna bedömer att elevernas kunskapsresultat är tillfredsställande men att skolan bör fortsätta sina ansträngningar så att alla elever når målen för samtliga ämnen.

Tabell 1. Resultat nationella ämnesprov 2005 och 2006. Andel elever, i procent, med godkända resultat.

Krokslätsskolan	2005	2006
Engelska	100	100
Matematik	91	87
Svenska	100	100

Skolan använder sig konsekvent av ett systemteoretiskt förhållningssätt för att hantera konflikter. Såväl föräldrar som personal har sett att eleverna använder sig av det systemteoretiska förhållningssättet även i samtal med varandra. Utöver det systemteoretiska förhållningssättet använder sig skolan vid behov av kompissamtal och ringsamtal.

Skolan har en antimobbningsgrupp och bland eleverna finns kamratstödjare utsedda. De senare har till uppgift att gripa in på rasterna om något händer. Enligt de elever inspektörerna samtalat med har det tidigare förekommit bråk och hårda ord men det har lugnat ner sig nu. Eleverna är också medvetna om kravet på en likabehandlingsplan som varje skola skall ha sedan 1 april 2006.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

I Krokslätsskolan säger eleverna att de trivs och att de känner sig trygga och de uppger att utemiljön är bra och att lärarna är snälla. I någon klass har det tidigare varit en ganska tuff stämning men den har lagt sig nu. Som ovan nämnts känner eleverna till att det finns en lag som stadgar att det skall finnas en likabehandlingsplan. Däremot känner de inte till begreppet värdegrund även om det i klasserna förekommer mycket diskussioner inom ramen för detta. Skolan använder sig av ett systemteoretiskt förhållningssätt vilket låter eleverna reflektera över sitt agerande och sitt lärande. I skolans kvalitetsredovisning anges att man märker hur eleverna använder sig av metoden även i samtal med varandra, ofta i konfliktlösningar eller när man tycker sig felaktigt bemött.

Den likabehandlingsplan Krokslätsskolan har tagit fram lever upp till författningens krav men inspektörerna vill påpeka att det från den 15 oktober 2006

träder en ny bestämmelse i kraft som innebär att likabehandlingsplanen skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolan har gemensamma regler för hur man uppträder mot varandra. Eleverna uppger att det är vanligt att eleverna är elaka mot varandra via Internet där man gärna kommenterar varandra. För att komma tillrätta med detta har skolan utarbetat regler för Internetanvändandet.

Däremot är det olika ordningsregler i de olika klasserna. Vissa av dessa regler har eleverna fått vara med och bestämma om men andra regler förstår inte eleverna syftet med. Sådana frågor kan till exempel vara om keps får användas inomhus och om man får ha MP3-spelare i klassrummet.

Eleverna uppger att de får vara med och bestämma om mycket, både i fråga om vad och hur de skall lära sig. De får också vara med och bestämma teman och hur trafikundervisningen skall läggas upp.

Skolan har ett elevråd i vilket varje klass är representerad av två elever. Elevrådets möten hålls en gång per månad men detta läsår har man hittills bara haft ett möte. Med på mötena är alltid skolvärden och ibland rektorn. Det har också hänt att skolans vaktmästare har deltagit vid elevrådsmöten då man diskuterat skolgården. De frågor som behandlas i elevrådet kommer från de olika klassernas klassråd och är företrädesvis av inköpskaraktär. För närvarande hoppas eleverna att de skall få konstgräs på den nu asfalterade fotbollsplanen. Ett annat ämne som ofta kommer upp på dagordningen är skolmaten. De elever i elevrådet som går i årskurs 6 är också med i skolans brukarråd.

Andra forum för formellt elevinflytande är kamratstödjarna, matrådet, miljörådet och IT-gruppen. Deltagarna i matrådet utses av elevrådet. I miljörådet har varje klass två representanter vilka valts av sina klasskamrater. På samma sätt har kamratstödjarna utsetts. Dessa har som uppgift att vara observanta på om någon verkar vara ensam eller om någon är elak mot andra. Inspektörerna bedömer sammantaget att skolans elever ges stora möjligheter till inflytande över sin skolvardag och att deras möjlighet till ansvarstagande ökar med stigande ålder.

Skolan skall, enligt författningarna, främja elevernas lust att lära. Eleverna skall ges möjlighet att stegvis ha inflytande på bland annat arbetsformer och successivt ta ett större ansvar för sin utbildning.

Vid intervjuer med elever och i samband med lektionsbesök ser inspektörerna att skolan i allt väsentligt lever upp till kraven i författningarna. Elevernas nyfikenhet stimuleras och de har stor möjlighet att påverka sin utbildning.

I Krokslätsskolan arbetar personalen i 3 arbetslag med ett för förskoleklassen och årskurs 1, ett för årskurserna 2 och 3 och ett för årskurserna 4, 5 och 6. Arbetslagen delar sedan upp sig i mindre operativa enheter runt varje klass med vanligen två lärare och en fritidspedagog. Fritidshemsverksamheten planeras inte som ett komplement till skolans verksamhet på annat sätt än att barnen får mycket fria aktiviteter. Inspektörerna bedömer att samarbetsformer mellan fritidshemmen och grundskolan bör utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Eleverna är indelade i vad man kallar för storklasser med ca 35 barn per årskurs. För varje sådan årskurs finns ca 1,5 lärartjänst samt två klassrum med

dörr emellan. Denna organisation har givit såväl organisatoriska som pedagogiska vinster. Från och med innevarande läsår arbetar man med årskurs 5 och 6 i en åldersblandad organisation, enbart utifrån pedagogiska förtecken.

I skollagsstiftningen står angivet att särskilt stöd skall ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Skolan skall, under rektorns ansvar, upprätta åtgärdsprogram för att stödja elevens kunskapsinhämtning.

Krokslätsskolan har väl utarbetade rutiner för att möta elever i behov av särskilt stöd. Rutinerna består av flera steg där det första är att tillsammans med föräldrar diskutera vilka åtgärder som kan göras i skolan och i hemmet.

Redan i förskoleklassen upptäcks behov vilka oftast är språkliga. Svenska som andraspråksläraren gör då besök i förskoleklassen och genomför vissa tester med aktuella barn. På detta vis fångas barnen upp tidigt. När barnen börjar årskurs 1 får de stöd först en bit in på terminen, efter att barnen anpassat sig till årskursen. Läraren i svenska som andraspråk följer sedan barnens kunskapsutveckling en bit upp i åldrarna och som regel är problemen borta i årskurs 4.

Specialpedagogen gör en kartläggning av varje barn som börjar årskurs 1 som ett led i att kunna individanpassa undervisningen. Lärarna i årskurs 1 gör också fonetiska tester.

Från och med den 1 juli 2006 har införts förändringar i skolformsförordningarna avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram. Ansvaret har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn ska se till att en utredning inleds, om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av åtgärdsprogrammet skall framgå vilka elevens behov är, hur behoven skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Programmet skall omfatta elevens hela skolsituation

På Krokslätsskolan utarbetas åtgärdsprogram direkt för de elever som inte når målen i årskurs 5. Även elever i de lägre årskurserna har åtgärdsprogram och dessa utarbetas inte enbart när elever har kunskapsbrister utan även i de fall elever har problem i sin skolsituation. Den utredning som föregår ett åtgärdsprogram är ibland muntlig, ibland skriftlig. Inspektörerna bedömer att eleverna vid Krokslätsskolan får det stöd de har rätt till och att åtgärdsprogram upprättas i enlighet med författningarna.

Uppföljning och utvärdering av barnens lärande sker genom elevernas loggböcker, deras IUP och genom ett dokument man kallar för nulägespapper. I loggböckerna dokumenterar eleverna själva hur skolarbetet framskrider och via denna kommunicerar skolan vanligen med hemmet. I nulägespappret kartläggs varje elev inför utvecklingssamtalet genom att elevens kunskaper stäms av gentemot kursplanerna för varje ämne. Vid utvecklingssamtalen upprättas sedan IUP gemensamt av lärare, elev och föräldrar.

De flesta eleverna fortsätter efter årskurs 6 sin skolgång i Sörgårdsskolan. Det finns emellertid inget samarbete runt tolkning av mål i kursplanerna dessa skolor emellan. Krokslätsskolan får inte heller någon feedback om hur det går för de elever man slussat vidare. Enligt de lärare inspektörerna samtalat med förekom det ett gott samarbete för ca 5 år sedan men detta har ebbat ut och man upplever det som att intresset inte finns från Sörgårdsskolans sida. Krokslätsskolans lärare är samstämmiga i sitt önskemål om att samarbetet med Sörgårdsskolan skall återupptas i syfte att öka kvaliteten på verksamheterna i båda

skolorna. Även skolans rektor driver denna fråga men hittills utan framgång. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta sina ansträngningar att söka samarbete med Sörgårdsskolan i frågor som rör verksamhetens utformning och progressionen i elevernas lärande.

Enligt författningarnas krav skall skolan följa upp och utvärdera sina resultat med utgångspunkt i nationella mål och årligen upprätta en kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måloppfyllelsen.

Krokslättsskolans kvalitetsredovisning är en del av den verksamhetsberättelse kommunen beslutat att varje skola skall utarbeta årligen. Varje klass, specialundervisningen, fritidshem och ämnena slöjd, idrott och hälsa samt svenska som andraspråk har egna verksamhetsplaner. Föräldrarna är delaktiga i utarbetandet av dessa via brukarrådet. Brukarrådet är också med och utvärderar de olika verksamhetsplanerna, och dessa utvärderingar ligger sedan till grund för kvalitetsarbetet och kvalitetsredovisningen. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning lever upp till kraven i författningarna.

Rektorn vid Krokslättsskolan är chef och ledare för 32 medarbetare. Hon tillträdde tjänsten 2001 och började samtidigt i den statliga rektorsutbildningen. För närvarande genomgår hon PES-programmet, ett ledarskapsprogram vid Göteborgs universitet. Därtill arbetar hon i liten omfattning vid rektorsutbildningen.

Skolans rektor är nöjd med kommunens organisation. Hon får gott stöd från områdeschefen och kompetensutveckling vid behov. Rektorns uppdrag har en god ballans mellan pedagogik och administration vilket ger henne de förutsättningar som behövs för att kunna vara en närvarande rektor.

Rektor håller sig förtrogen med den dagliga verksamheten genom att besöka klassrummen och genom att föra samtal med personalen. Rektor är noga med att vara en pedagogisk ledare och drar sig inte för att konfrontera lärare hon märker inte är förtrogna med sitt uppdrag. Inspektörerna bedömer att rektor är väl förtrogen med den dagliga verksamheten och att hon utöver ett tydligt pedagogiskt ledarskap.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Vid inspektörernas besök på skolan deltog 27 elever i modersmålsundervisning. Denna undervisning arrangeras av stödenheten och äger rum företrädesvis efter skoltid. Eleverna har också tillgång till studiehandledning på modersmålet.

Höstterminen 2006 har skolan 10,84 lärartjänst fördelat på 17 personer. Detta ger en lärartäthet på ca 5,7 lärare per 100 elever, att jämföra med den genomsnittliga lärartätheten för riket vilken är 8,0 lärare per 100 elever. Utöver lärarna arbetar 11 personer som fritidspedagoger och personliga assistenter. Alla utom en är behörig för den undervisning de i huvudsak bedriver. Av den undervisande personalen är tre män.

Skolan deltar i ett projekt med problembaserad skolutveckling i fokus. En stor del av den gemensamma kompetensutvecklingen har ägnats åt detta samt åt systemteori. I PBS organiseras lärarna i lärgrupper vilka fått egna resurser för att kunna rikta sin fortbildning mot områden aktuella för den enskilda lärgruppen. Utöver detta har personalen möjlighet att delta i individuell kompetensutveckling.

Krokslättsskolan har ett bibliotek och enligt lärarna är tillgången till litteratur god. Även läromedel och IT finns i en omfattning som möjliggör en tidsenlig utbildning även om datorerna är ganska gamla och slitna.

Skolan ligger vackert i ett naturskönt område och utemiljön erbjuder eleverna varierade möjligheter till aktiviteter med såväl en större asfalterad plan för bollspel som en inbjudande skolskog. Huvudbyggnaden renoverades både utvändigt och invändigt under 1999-2000. I stora skolhuset rymms klasserna 1 och 3–6, personalrum, en liten idrottssal, slöjdsalar, datasal, bibliotek, specialpedagog, skolsköterska och rektor.

Matsalen är inrymd i en egen byggnad och i dess källare finns Krokslättsgården, en fritidsgård för äldre ungdomar.

I två friliggande hus finns årskurs 2, förskoleklasserna och fritidshemmen Solsidan och Igelkotten. Fritidshemmen Grävlingen och Ekorren finns i huvudbyggnaden på tredje våningen. Fritidshemmen har öppet mellan 6.30–18.00 och tar emot barn från förskoleklassen upp till och med årskurs 4.

Datum	Ort
2007-05-09	Göteborg

Sven-Olof Lundin
Erik Bergeå